

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201 ____ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
на тему:
«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

Виконавець:

студент фінансово-економічного
факультету

Трофімов Владислав Віталійович _____
/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Лапіна Ірина Сергіївна _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На шляху до стабілізації соціально-економічної ситуації в Україні в ринкових умовах однією з найнеобхідніших і найвагоміших умов постає досягнення ефективного функціонування підприємств. Виникнення кризових явищ в економіці прямо пропорційно пов'язане зі скороченням національного виробництва, а підвищення прибутковості вітчизняних підприємств веде до поліпшення загальних економічних умов в цілому в країні.

Однією з причин кризової ситуації багатьох українських підприємств є наявність недостатньо ефективної системи управління фінансовою діяльністю – найважливішим чинником економічного зростання та розвитку підприємства.

В умовах ринкової економіки ефективне управління фінансовою діяльністю передбачає оптимізацію потенціалу підприємства. У цій ситуації різко підвищується значущість ефективного управління фінансовими ресурсами. Від того, наскільки ефективно й доцільно вони трансформуються в основні та оборотні кошти, а також в засоби стимулювання робочої сили, залежить фінансове благополуччя підприємства у цілому, його власників і співробітників.

У тій чи іншій мірі роль фінансових ресурсів важлива на всіх рівнях управління (стратегічний, тактичний, оперативний), проте особливого значення вона набуває в плані стратегії розвитку підприємства. Таким чином, управління фінансовою діяльністю як одна з основних функцій апарату управління підприємством набуває ключової ролі в умовах ринкової економіки.

Ефективність управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання потребує науково обґрунтованої системи методів і способів формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, що зумовлює на сучасному етапі об'єктивну необхідність визначення мети й результатів

управлінської діяльності в сфері фінансів, інструментів та чинників, що впливають на її ефективність.

Розв'язання проблеми управління фінансовою діяльністю підприємства перебуває в центрі уваги багатьох сучасних наукових досліджень. Водночас, єдиної теоретичної бази, яка б охоплювала увесь комплекс питань управління фінансовою діяльністю господарських суб'єктів, у працях науковців ще не сформовано.

Мета роботи - дослідження теоретичних та практичних аспектів управління фінансовою діяльністю підприємства.

Завдання роботи:

- 1) визначити поняття фінансової діяльності підприємства;
- 2) з'ясувати сутність та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства;
- 3) розглянути методичні підходи щодо оцінювання фінансової діяльності підприємств;
- 4) провести загальну характеристику підприємства та його господарської діяльності;
- 5) здійснити аналіз фінансового стану підприємства;
- 6) провести оцінку результатів фінансової діяльності підприємства;
- 7) обґрунтувати загальні напрями поліпшення фінансової діяльності підприємства;
- 8) розробити заходи з удосконалення механізму управління фінансовою діяльністю підприємства;
- 9) застосувати засоби економіко-математичного моделювання для удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства.

Об'єкт дослідження - процес управління фінансовою діяльністю підприємства.

Предмет дослідження - теоретичні та практичні аспекти управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є:

термінологічний аналіз (в процесі визначення поняття фінансової діяльності підприємства); порівняння та узагальнення (під час дослідження сутності та особливостей управління фінансовою діяльністю підприємства); економіко-статистичний аналіз та коефіцієнтний метод (під час аналізу фінансового стану та оцінки результатів фінансової діяльності підприємства); графічний та табличний методи (для наочного зображення статистичного матеріалу); наукової абстракції, індукції, дедукції та синтезу (під час розробки заходів з удосконалення механізму управління фінансовою діяльністю підприємства); трендовий та кореляційно-регресивний аналіз (під час проведення економіко-математичного моделювання) тощо.

Інформаційну базу дослідження складають фінансова та статистична звітність ТОВ «Smart Rise Logistic», підручники та монографії, наукові статті, аналітичні доповіді вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері фінансового менеджменту, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Загальний обсяг роботи становить 103 сторінки друкованого тексту, містить 19 таблиць та 27 рисунків. Список використаної літератури нараховує 60 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи управління фінансовою діяльністю підприємств»* визначене поняття фінансової діяльності підприємства; розглянуті сутність та особливості управління фінансовою діяльністю підприємства; досліджені методичні підходи щодо оцінювання фінансової діяльності підприємств.

У другому розділі *«Аналіз фінансової діяльності ТОВ «Smart Rise Logistic»* проведена загальна характеристика підприємства ТОВ «Smart Rise Logistic» та його господарської діяльності; здійснений аналіз фінансового стану ТОВ «Smart Rise Logistic»; проведена оцінка результатів фінансової діяльності підприємства.

У третьому розділі *«Шляхи удосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «Smart Rise Logistic»»* обґрунтовані загальні напрями поліпшення фінансової діяльності підприємства; розроблені заходи з удосконалення механізму управління фінансовою діяльністю підприємства; застосовані засоби економіко-математичного моделювання для удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів господарюючого суб'єкта для забезпечення його діяльності з метою досягнення поставлених цілей. Основними завданнями фінансової діяльності суб'єктів господарювання є: фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності; пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності та платоспроможності; виконання фінансових зобов'язань перед підприємствами, бюджетом, банками; мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, необхідному для фінансування виробничого й соціального розвитку, збільшення власного капіталу; контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.

2. Управління фінансовою діяльністю підприємства - це вид професійної діяльності, який направлений на управління фінансово-господарським функціонуванням підприємства. Управління фінансовою діяльністю є одним з ключових елементів всієї системи сучасного управління підприємством. Таким чином, управління фінансовою діяльністю підприємства є необхідним у сучасних умовах господарювання, оскільки спрямоване на створення передумов успішної економічної діяльності. У свою чергу, фінансове управління ґрунтується на фінансовій стратегії підприємства, яка являє собою систему заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей у рамках стратегічного управління фінансовою діяльністю.

3. Аналіз та оцінка фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання – це необхідна складова процесу управління підприємством. Більшість науковців під час оцінки фінансово-господарської

діяльності звертають свою увагу на горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний фінансовий аналіз. Найменш використовуваними прийомами в є економіко-математичні та функціонально-вартісні прийоми. Основними методичними прийомами оцінки фінансової діяльності підприємства на основі його звітності при цьому виступають: горизонтальний, вертикальний, трендовий та факторний аналіз.

4. Проведений аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Smart Rise Logistic» показав, що активи підприємства повністю сформовані лише оборотними активами, необоротні активи відсутні, що пов'язано з сферою діяльності підприємства – воно займається лише наданням послуг з логістики і не має власного виробництва. Поточні активи сформовані за рахунок двох статей – дебіторської заборгованості та грошових коштів. Грошові кошти відсутні на кінець 2015 року. В 2015 році всі активи організації сформовані за рахунок власних засобів. На кінець 2017 року власних засобів 63,5% в структурі джерел фінансування. Довгострокові зобов'язання у ТОВ «Smart Rise Logistic» відсутні. Основним джерелом формування активів в 2015 та 2017 роках є власний капітал. В 2016 році активи формувалися в основному за рахунок кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги (52,9% в структурі балансу), в 2017 році основним джерелом формування активів став власний капітал (63,5% в структурі балансу).

5. Аналіз платоспроможності показав, що на кінець 2017 року підприємство є платоспроможним та ліквідним. Однак, рівень швидкої ліквідності недостатній. Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності значно менше від нормативного, тобто компанія не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром. Рівень фінансових ризиків для підприємства мінімальний, оскільки значення показника фінансової автономії задовільні. На кінець 2017 року значення показника становить 0,64, це говорить про те, що компанія використовує свій потенціал на достатньому рівні. ТОВ «Smart Rise Logistic» не залежить від позикових коштів і здатне фінансувати 64% активів за рахунок власних коштів в 2017 р., що на 17%

вище значення 2016 р. і є достатнім для нормального функціонування. В динаміці за останній рік підвищилася ефективність використання оборотних коштів - період погашення дебіторської заборгованості скоротився на 3 дні, тобто оборотність прискорилося, що є позитивним у діяльності підприємства. Терміни погашення кредиторської заборгованості по тривалості коротші за терміни погашення дебіторської заборгованості, у підприємства немає можливості залучити додатковий капітал в оборот. З метою оцінки ймовірності банкрутства було розраховано відповідний показник за методикою Таффлера. За результати розрахунків можна зробити висновок про відсутність ймовірності банкрутства підприємства.

6. Протягом всього аналізованого періоду підприємство працює прибутково. В 2017 році воно отримало чистий прибуток в розмірі 2,6 тис грн., що вище рівня 2015 та 2016 років. Підприємство отримує прибуток від основного виду діяльності – продажу послуг у галузі логістики. Виручка від реалізації таких послуг зросла у 2017 році як у порівнянні до рівня 2016, так і до рівня 2015 року. Однак, за рахунок того, що витрати, пов'язані з реалізацією таких послуг зростають швидше за темп росту доходу від реалізації, маємо зниження прибутку від реалізації на кінець періоду. В структурі доходів підприємства 100% доходів займає виручка від реалізації послуг. В структурі витрат частка інших операційних витрат зменшилася з 12,6% у 2015 році до 2,1% у 2017 році, решта витрат – собівартість послуг. В цілому всі значення рентабельності підприємства мають позитивні значення на протязі 2015-2017 років, що свідчить про ефективність господарської діяльності підприємства.

7. ТОВ «Smart Rise Logistic» може збільшити свій майновий потенціал, покращити платоспроможність та прибутковість. Нами рекомендовано наступні шляхи поліпшення фінансової діяльності підприємства: впровадити постійний моніторинг фінансового стану; сконцентрувати зусилля на усуненні неплатоспроможності за рахунок перевищення обсягу коштів над обсягом невідкладних фінансових зобов'язань у короткостроковому періоді;

досягти відновлення фінансової рівноваги підприємства через структурну перебудову усієї фінансової діяльності підприємства (оптимізація структури капіталу, оборотних активів, грошових потоків), що реалізується тактичним механізмом фінансової стабілізації; використовувати позитивні грошові потоки, спрямовані на збільшення джерел формування власних фінансових ресурсів (збільшення операційного доходу від реалізації продукції за рахунок оптимізації цінової політики, скорочення постійних і змінних витрат, здійснення ефективної податкової політики, застосування системи знижок, збільшення іншого операційного доходу за рахунок здачі в оренду приміщень, за рахунок реалізації основних фондів, які не використовуються). Оптимізація процесів управління дебіторською заборгованістю в ТОВ «Smart Rise Logistic» повинна бути направлена на розробку таких моделей управління, які б дозволили здійснювати прогноз надходження грошових коштів від контрагентів, погашати в установлені строки власні зобов'язання компанії і вести реальний облік витрат або вигод від запроваджених керівництвом рішень з надання кредитів контрагентами.

8. На нашу думку, удосконалення механізму управління фінансовою діяльністю в ТОВ «Smart Rise Logistic» повинно полягати в застосуванні стратегічного управління фінансовою діяльністю підприємства. Вважаємо, що стратегічне управління фінансовою діяльністю ТОВ «Smart Rise Logistic» є необхідним у сучасних умовах господарювання, оскільки спрямоване на створення передумов успішної економічної діяльності. У свою чергу, стратегічне фінансове управління ґрунтується на фінансовій стратегії підприємства, яка являє собою систему заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей у рамках стратегічного управління фінансовою діяльністю. Вона повинна визначати поведінку підприємства на ринку, формувати його ринкову позицію у прямій залежності від наявності фінансових ресурсів, методів та напрямів їх використання. Фінансова стратегія ТОВ «Smart Rise Logistic» повинна ґрунтуватися на системі заходів, необхідних для досягнення довгострокових фінансових цілей підприємства у

процесі стратегічного управління його фінансовою діяльністю. До таких заходів, на нашу думку, слід віднести антикризове управління, бюджетування, контролінг, стратегію цінової політики, удосконалення технології надання послуг, стратегію управління персоналом і оптимізацію розподілу прибутку. Отже, головним завданням стратегічного управління фінансовою діяльністю ТОВ «Smart Rise Logistic» повинно бути забезпечення стабільного розвитку підприємства в довгостроковій перспективі.

9. З метою підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «Smart Rise Logistic» рекомендовано використовувати засоби економіко-математичного моделювання. Для прогнозування обсягів чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства можна застосовувати трендовий аналіз, який передбачає на підставі ретроспективного підходу визначити тенденцію зміни чистого доходу за ряд років та на підставі цього спрогнозувати його на наступний період. Окрім цього доцільним видається застосування кореляційно-регресійного аналізу, який дозволить прогнозувати розмір чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Smart Rise Logistic» в залежності від впливу різних факторів за допомогою математичної моделі. Проведене моделювання показало, що на розмір чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємства впливають: такі чинники, як обсяг загальних активів підприємства, розмір власного капіталу та рівень дебіторської заборгованості. Можна зробити висновок, що обидва застосовані методи (метод трендового аналізу і метод кореляційно-регресивного аналізу) показують тенденцію до підвищення розміру доходу від господарської діяльності ТОВ «Smart Rise Logistic» в 2018-2020 роках.

АНОТАЦІЯ

Трофімов Владислав Віталійович

«Управління фінансовою діяльністю підприємства»

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Фінансовий та страховий менеджмент» Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання.

У роботі розглянуті теоретичні основи управління фінансовою діяльністю підприємств. Проведений аналіз фінансової діяльності ТОВ «Smart Rise Logistic». Розроблені шляхи удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства

Ключові слова: підприємство, фінансова діяльність, управління, фінансовий стан, аналіз, удосконалення, моделювання.

ANNOTATION

Trofimov Vladislav

«Financial management of the enterprise»

thesis for Master degree in specialty «Finance, banking and insurance»
under the program «Financial and insurance management»
Odessa national economic university, Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the process of financial management of business entities.

The paper deals with the theoretical foundations of financial management of enterprises. The analysis of the financial activities of the "Smart Logistic Rise". Ways of improvement of financial management of the enterprise are developed

Keywords: enterprise, financial activity, management, financial condition, analysis, improvement, modeling.